

Szyfrogram Nr O-1057/IV

Kolonii 89.10.23 g. 17.00
z nadany przyjęty

pily.

Wpłynął do działu szyfrowego 89.10.24 g. 15.00

Fekecz

1. Treści koncepcji przemówienia Kohla na 40-lecie Związku Wypędzonych 21 bm. wskazują, że zaadresowane zostało ono z jednej strony do przesiedleńców i organizacji ziomkowskich, z drugiej do Polski przed podróżą kanclerza. Dominuje w nim tematyka stosunków Polska - RFN w powiązaniu z problematyką zjednoczeniową z uwzględnieniem przemian w Polsce i innych KS.

2. Kanclerz podtrzymał dotychczas prezentowaną dwutorowość w centralnej dla stosunków kwestii, tj. potwierdził obowiązujący charakter Układu z 1970 r. /nienaruszalność granic, zobowiązanie do poszanowania integralności terytorialnej i niewysuwania roszczeń terytorialnych/, a jednocześnie podtrzymał ważność "niemieckich pozycji prawnych" z odwołaniem się do "Układu pokojowego" jako jedyne definitywne rozwiązanie kwestii granicznych.

-verte -

*W. Jankowski
T. Mrosiecki
M. Kosakiewicz
H. Stelmachowski
C. Kiszczak
J. Ambrosiak
J. Gajsek
F. Świrski
M. Jankowski
B. Goremek
J. Ziółkowski
T. Olechowski
H. Danilowski
J. Kępczyński
W. Górnicki
E. Kubiś
Z. Szwed*

pm

*J. Józwiak
D. Ludwicki
M. Rakowski
W. Gwizdek
K. Morawski
K. Wójcicki*

*W. Słubicki
B. Kulski
J. Najman
J. Gęka
J. Mikołaj
J. M. Wra
Z. Ropach
S. Szwed*

S. Szwed

Wych. Nr 794
89.10.24 g. 16.00
Rozszyfrowano
Sawicki spr. Pocialik
Druk: Kowalczyk
Rozszyfrował
HE masz. 4702 podpis

Odbito w „*32/2*” egz.
egz. N 1
egz. N 2
egz. N 3

Szyfrogram Nr 0-1057/IV/2

z nadany przyjęty

Wpłynął do działu szyfrowego

3. W porównaniu z wieloma poprzednimi wypowiedziami na temat stosunków z Polską Kohl w obecnym przemówieniu - nawet mocniej i szerzej niż w oświadczeniu z 1 września br. - podkreśla zarówno historyczny jak i ogólnoeuropejski wymiar tych stosunków, deklaruje poparcie, również materialne dla procesu reform i rządu premiera Mazowieckiego, wolę uzyskania przełomu w stosunkach i nie podważenie "prawa do ojczyzny" Polaków żyjących "na zachód od polskiej granicy państwowej" już w drugim pokoleniu.

Jednocześnie kanclerz uwalnia przesiedleńców od zarzutu "rewanżyzmu" i widzi dla nich rolę budowniczych pomostów między Polakami i Niemcami, torujących drogę do pojednania.

4. W większości komentarzy do przemówienia porównuje się jego treści z balansowaniem "na krawędzi". Kohl nie chciał ani narazić się na ataki prawicy chadeckiej i przesiedleńczej, ale też "uspokoić" stronę polską.

Część komentatorów wyraża jednak zdziwienie i krytykę, że przed wizytą w Warszawie kanclerz nie zdobył się na bardziej jednoznaczne potwierdzenie trwałego charakteru naszej granicy zachodniej, co w efekcie może budzić nieufność w kołach reformatorskich w całej Europie Wschodniej, utrudniając drogę do rozbudowy jej powiązań z Zachodem.

5. Wydaje się celowe, by jeszcze przed wizytą w odpowiedniej formie zareagować na przemówienie Kohla ze wskazaniem, że oczekujemy w trakcie jej trwania większej jednoznaczności wypowiedzi nt. granicy, jej trwałego charakteru /jak postulują to znaczące siły i kręgi polityczne w RFN/.

/-/ Karski

Wych. Nr

Odbito w „.....” egz.

Rozszyfrowano

egz. N 1

Rozszyfrował

egz. N 2

podpis

egz. N 3